

Մանգուլիի Էֆրեմար սէ-
նէտէ 300 նիւսիսէ ի թիւայ-
ւոյ յաւ, գըյմէթի խաթան-
այոյ իշին 2 վրա օլտուղու
կիսի թաղարար իշին տա-
խի սէնէտէ 300 նիւսիսէ
վիթիւնէք, վէ բօսթաբա-
րապր տա իշինտէ օլտաղ
օն իքի սիմ մէճիտիյէ տիր-
նիւսիսէ 40 ար բարա-
նա սաթըլմագ տար :

Մանգուլիի Էֆրեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱԹԻՐԷ

Կանոնք ըն պէհէր սաթըրը
կինի տէֆաՅ, 2 ինճի տէ-
ֆա 2, 3 վէ ճիւ վէ սայլի-
տէֆալար իշին 142 վէ ի-
լան սրբարինա գօնույմա-
նան իշանըն սաթըրը 5 ղ2:
Մէթիւս վէ սայլիւ Իա-
լաթատա Բէնճէնպիճ բա-
ղարնտա վաղը 5, 41 Եք-
սի խանընտա կարապետ 8:
Փանոսնան իսմինէ կէօն-
աէրիւնէք տիր:

ՏԱԽԼԻՅԷ

Կէօնիւլիւ ասաքիւրի մուսլիմնէ
մէսարի թինէ մէտար օլմագ իւզըն տէ-
լէթուլ նէճապէթու Սէյաճէտտին է-
ֆէնտի հաղըթիւր թարափարընտան
պին ատէտ օսմանը ալթունու իհսան
պուլոլարագ, մէպլաղը մէզքիւր
Պապը սէրասքերիտէ ազտ օլունան ա-
սաքիւրի մուսլիմնէ ճէմիւնէթինէ իրօալ
պուլոլարմուշ տուր :

— Չարչէնպիճ կիճէսի էքսէր վիւ-
քէլայի ֆիխամ հազարաթը, սահիւ-
խանէյի սատրաղամիտէ պուլունան թէ-
լէկրաֆ տայլիւնսինտէ սաաթ իւլտէն
սէքիզ պուլուղա գատար օլտուկեաճ-
լար իլէ, վէ խուսուկիյէ իշի վէ Բօտ-
կօրիւա ֆըրգայի սաքերիւնէթինէ իլէ
ուզուն ուզաթիւնէ մուսապէրէ վէ միւ-
քիւլէմէ իթմիլէր տիր :

— Պօնաւտան Պապը Ալիէ կէլէն թէ-
լէկրաֆըրա նազարէն, հուսուտտա
պուլունան Տէրպէնտ վէ Կրատիլա
դաւապարընտա սաքին օլան խրիս-
թիւնան էհալիսինէ Սըրպլըր թարա-
ֆընտան պիր թագըմ նէվիճատ թիւ-
ֆէնք վէ մուհիմաթը հարպիւնէ թէվ-
զի վէ թագսիմ օլունարագ, քէնտիլէ-
րիյէ պէրապէր ասաքիւրի շահանէ իւ-
զիլինէ կիթմէլէր թափիւնէ օլունուշ
խէտէ, ասաքիւրի շահանէնին վուգու-
պուլան զալէպիւնէթիւր իւզերիւնէ, իւ-
րիսթիւնարը Սըրպլըրըն թարիմաթը-
նա թէվֆիզ հարէքթի խտէճէք եէր-
տէ, տէրհալ կէօթիւրիւկ Սըրպլըր-
տան ալմը օլտուգլարը սիւրհալըր ա-
սաքիւրի շահանէ գօմանտանարընա
թէպիւմ իյլէտիւրէր Վաղըթ զաղէ-
թապրնտա կէօթիւրիւկ տիր :

— Սատրաղամ հաղըթիւրի պու քէր-
րէ Պանդը Օսմանի միւսթիւնէթինէ պիր
թէվքէրէնի ալիւնէ իրսալ պուսուրա-
րագ, պուստա եաղընտա նէշու ու իւ-
րաճ օլունաճագ գայմէ գօմիսիճուն-
տա պուլունաճագ իւզըն, պանգա թա-
րաֆընտան պիր մէմուր թայիւնի օլուն-
մասընը եմի պուսուրմուշ, վէ Պանդը
Օսմանի տիրի պու էմիէ իսթիւնալէն
պիւնիւք մէմուրըրընտան պիրիւնի
նասալ ու թայիւն իյլէմիշ տիր :

— Տէրիսաւտէթ պանգապը, վէ Չա-
րիֆի Չաֆիւրօրու վէ Մալրօգօրտա-
թօ շիրքէթիւր խաղինէնի ճէլիլէնէ
իքի իսթիւրագ իթմէկէ մուլաֆֆա-
գաթ իէօթիւրմիլէր տիր : Պիրիսի 90,
վէ տիկէրի 75 պին լիւրա օլուպ, սէնէ-
վի ֆաւիլի եւիզտէ օն իքի տիր :

Պիրիսի թիւթիւն ինհիսար հա-
սըլաթը, վէ իքիսիսի 2 իլէ լիմանը-
նէն թէրքիւնտէն տօլաթը Մըսըր վէր-
կիսիսին ֆաղապը իլէ թէլմին օլուն-
մուշ տուր :

— Խըտիլիւնէթի ճէլիլէ թարաֆըն-
տան մուսլիմնէթի մախսուսէ օլմագ
իւզըն թէրթիւկ վէ իրսալ պուլոլար-
մաշտա օլան էպլահա վէ ճէպիւնէտէն
չարչէնպիճ կիւնիւ իսկէնտէրիւտէն Տէ-
րիսաւտէթ լիմանընա վաղը օլմուշ օլան

Տագհիւնէ վարօրուլա՝ ալթը պին պէշ
եւիւթ թիւֆէնք իլէ պիր միլէօն ալթը
եւիւթ ֆիլէնք կէլմիշ տիր :

Էվլէլէր կիւն Տէրիսաւտէթէ կէլէն
Բօսթանի իւրտիլիւնէ վարօրարընտան
Պալիւրէ նամ վարօր տախի սէքսէն իւշ
պէօնիւք վէ պին իքի եւիւթ քիւշիւք
զէնպիւլ, քի ճէման իքի պին օն եէտի
զէնպիւլ բիրինճ կէթիւրմիշ օլտուղուն-
տան, ասաքիւրի շահանէ թայիւնաթընա
սարֆ օլունմագ իւզըն իճապ իտէն
մահէլլէ թէպիւմ օլունմուշ տուր :

— Գարտան բաշա հաղըթիւրիլլէ
Թօրխանէ միւշիլի իրզա բաշա հաղ-
ընթիւրէն էվլէլէր կիւն Պապը Ալիէ
կէլէնէք Էլիսայըր վաղըթ Սատրաղամ
հաղըթիւրիլլէ ազաթ մէշվէրէթ իթ-
միլէր տիր :

— Շէհրիմիլտէ պուլունան ժէնէրալ
Գլաբագ, էվլէլէր կիւն Ալիթրիա սէ-
ֆարէթի թէրքէմանը իլէ պիրիւքտէ
Պապը Ալիէ կէլէնէք, Սատրաղամ վէ
Խարիճիւնէ նազըրը բաշա հաղարա-
թըյա կէօթիւրիւկ տիր :

— Օտէսա զաղէթալարընէն իլիպիւ-
թինէ կէօրէ, Բուսիս ժէնէրալարըն-
տան իլիւկ վէ սայլի թիւրքիսթան մէ-
մալիքի զապիւրնա մէմուր պուլունմուշ
օլան մէշուր Գօֆման Սըրպիւստա կի-
տէճէք իթմիշ :

— Աթիւնա զաղէթալարընէն թէք-
դիպիլէրիլլէ պէրապէր, Եւնան զա-
պիթիւրիւտէն միրալ Գօլ Գօթընի
Սըրպիւստա սաքերիւնէ տախիլ օլտուղու-
նու թաւտիգ իյլէմիլէր տիր :

— Բարիստէ պու կիւնիւրտէ Էֆրեմա-
րը ումուկիյէ, մէսէյէ շարգիւնէ իւ-
զերէնէ աթֆ օլունմուշ օլուպ, հէր-
քէն սապահաբըն խանէլէրիւտէն չըգ-
տըլարընտա, եէկտիկէրիլլէ սէլամ
վիրմէզտէն էվլէլ, «Մուհարէպէտէն
նէ» խապէր տէյի սիւալ իյլէմէքտէ,
վէ զաղէթա նիւսիլէրիլլէ սիւրաթիւ
ալարագ, շարգ հալաթիսինէ պագ-
մագտա տուր : Էհալաթէ մուհարէպէ
իւզերիւնէ Էֆրեմար օ գատար զիւսա-
տէլէշմիշ տիր, քի Ֆրանսաւտա տաթթ
օլտուղու իւզըն, եաղընտա շապգա-
լար Չէրնաբէֆ, չիլլէլէր Ժագ, թօզ-
լուգլար Նիգօլա, բանթօլնար Միլան
իսթիւրիլլէ ալաճագ տուր :

Էրքէքլէր պէյիւնտէ պապէն Սըրպ-
լըրար վէ Գարաւտալըրար թասա-
հուպ խտէն պուլունուսթ իսէ տէ, ու-
մուլագաթընլար Օսմանլըրարն գաղան-
մալարընը արզու իթմէքտէ տիրէր :
2 իրա պուլնար, Օսմանլըրարն գաղան-
լար հաղըթնտա հիւրմէթի օլտուղու-
նու պիլիլէր : Հէլէ պօրսա օլունճու-
լարըն էսհամ իլէ սանտըլարըն տօլու
օլտուղունտան, տէվլէթի Ալիէնին
մուհարէպէյի գաղանմաթ իշին տուա
խտիւթըր, վէ Բարիս բարապարըն վէ
լուհանի կիւրուհու տախի Բարա հաղ-
ընթիւրիլլէն իթալիա էսհամընը լանէթ-
լի տիրէրէք, Օսմանըն էսհամընը մու-
պաւտա իթմէսի իւզերիւնէ, պիւթիւն
վարիւնէթիւրիլլէ Օսմանըն էսհամընա

վիրմէլէրիւտէն, պիր կիւն էվլէլ
Օսմանլընըն զաղէպէ իթմէսի իշին տուա
իթմէքտէ տիրէր :

— Էվրօքա զաղէթալարըն մէյտանը
մուհարէպէտէն մուսպիլըրէ կէօնտէր-
տիքիւրի միսիլու, Տէրիսաւտէթէ
տախի մուսպիլըրէ կէօնտէրմէկէ պաշ-
լաթըլարընտան, պուլնարտան պիր
խայլըն պուրաւա կէլմիլէր, վէ դա-
ղէթալարընա հալաթիսի վիրմէկէ պաշ-
լաթըլար տուր :

— Վաղըթ զաղէթալարնա մախսուս
թէլէկրաֆնամէ :

Վիտինտէն 21 թէմուզ
Կրամտա գաբուսուտտան Սըրպիւ-
թանա տուլուլ իթմիշ օլան միրիլի-
վա սաւաթէթու Հաֆըր բաշա հաղըթի-
լէր իլէ տէվլէթու Ահմէտ Էյուպ
բաշա հաղըթիլլէրիլլէ ֆըրգալարըն վէ
Բանտիլօրա գաբուսուտտան Սըրպա
տուլուլ իթմիշ օլան սաւաթէթու Սիւ-
լէյման բաշա ֆըրգալար ճիւմիլ պիլլէ-
շիպ, թէմուզուն օն տօգուղունճու
աղչամը Չէվլաշ վէ նամը տիկէրէ
Կօրիֆճա բիւկեհաճնա մուվաթլէթ
իթմիլէր : Պու ֆըրգալար թէսաթիւֆ
իյլէտիքիլլէ Սըրպ ֆըրգալարտան խս-
լի էպիւր ալարըր : Սըրպլըրար ասաքի-
րի շահանէնին կէլէնէկի եէրքէրտէ իս-
թիւքեհամաթ ինչա իթմիլէր իտի, լա-
քին ասաքիւրի շահանէ մէզքիւր իս-
թիւքեհամաթըն պուլունտուղու եէր-
տէն կէլմէկի, իսթիւքեհամաթ պուլուն-
մաւան մուհէլլէրտէն իլէրիլլէմիշ տիր :
Նէթիճէյի մուղաֆֆէրիլլէթի տայլիւր
ալընմագ թաֆիւրթիլլէ պատէհու
պիլտիլմէք իւզըն, չիմաթիւք էօլրէն-
տիկիւմ իշպու հալաթիսի միւհմէլէլի թէ-
լէկրաֆ իլէ պիլտիլլէր օլունմ :

— Սթանտար զաղէթալարըն ալարըր
թէլէկրաֆնամէլլէ կէօրէ, Սըրպ օր-
տուսունուն գօմանտանըրը Բուլարա
վէրիլլէճէկիւնտէն, մուհարէպէ րընը
պիւսպիլթիւն տէյիլիլէճէք, վէ բը-
րէնա Միլան զարպ օլտուսունու գօման-
տա իտէճէք տիր :

— Ժէնէրալ Չէրնաբէֆ Պուլիարարա
պիր իքիսիսի պէտանմամէ տահա արդ
խաթիւք, սիւրահա վէ սանճաղը էթ-
րաֆընա տալլէթ իյլէմիշ տիր : Պուն-
տան անլաշըլըր քի, պիրիսիսի պէտան-
նամէտէն հիւ պիր նէթիճէ հալըլ օլ-
մամըշ տուր :

— Տէյլի թէլէկրաֆ զաղէթալարըն
Տէրիսաւտէթ մուսպիլըր, ալաթրան-
կա յուլիս 21 թարիլիլլէն ժէնէրալ
Խնեթիլլէ հաղըթիլլէր իլէ վուգու-
պուլան միւլաղաթընէն էսաթընը պա
թէլէկրաֆ զաղէթալար մէզքիւրէ պիւ-
տիլմիշ տիր :

«Բուսիս սէֆիլի ժէնէրալ Խնեա-
թիլլէ հաղըթիլլէր, ալթը տէվլէթիլ-
լէն իթթիլլէֆագըյա իւշ տէօրթ հաֆ-
թանա գատար հէր հալտէ միւլթարէ-
քէ օլունաճագը Էֆրեմարըն պէտան
իթմիշ, վէ սէֆիլի միւլաթիլլէյիսին Էֆ-
րեմարընա, միւլքիւրթը հաղըրէ,
Պօնանը Ալիթրիա իլէ Սըրպիւս պէյ-

նինտէ թագսիմ իտէրէք, վէ Հէրսէքի
Գարաւտալա վիրէրէք հալլ օլունաճագ-
տըր : Բուսիստա կէլլնճէ, տէվլէթի
միւլաթիլլէյա Տէրիսաւտէթի իսթէ-
մէկիպ, շէհիլ մէզքիւրուն պիլթարաֆ
վէ Պօղալ լիլիսին ումուլ իշին սէր-
պէսթ գալմասընը արզու իյլէմէքտէ
իթմիշ :

ԿԻՐԱՍՏՈՆՏԱՆ ՄԼԻԹՈՒՊ

Կիրասուն 19 յուլիս 1876

Միւլէլլիք,
Գարահիսարը շարգտա Թաղէսա ա-
ղա Սէրիճէնտան ալէյիսինէ պիր թա-
գըմ իթթիլլէրար չըգաթըրպ, պիր
միւստէթ մահէլլի մէզքիւր մահպուս-
խանէսինտէ գալաթըտան սօնրա, լիէճ-
լիւլ մուհաթէմէ, Սըլաւ ճանիպիւնէ
սէվգ օլունտուղու, մուգատտէմա
թարաֆընըղա եաղըրան մէքաթիպ
մէալինտէն անլաշըլմըշ տուր :

Պու քէրրէ մէմուլիլ օլան եէնի
պիր հալաթիսէ նէզարէն, Թաղէսա ա-
ղա մահէլլի մէքէզէ վաթըլ օլմուշ իսէ
տէ, նիլաթէն մուհաթէմէ օլմագսը-
ղըն, տէրագապ վալիլի իլլալէթ Հա-
ճի իզլէթ վաշանըն էմրի իւզըրէ, Էհ-
լի ճիւպէթէ մախսուս պուլունան
տայլիլլէ իլգա իտիլմիշ տիր :

Վալիլի միւլաթիլլէյիսին, օ ճիւլար-
լէրտէ ճէրէյան իտէն պուլունա տաւալ
վէ էնպիլի մուհաթէն էնանընտա իս-
թիմալ էյլէտիլի թէտալիլի զարպիւք,
զալթէն ալէմին մաալիւմի օլմալլէ,
արթըթ Թաղէսա աղանըն պէտալիլթ-
լըղըն նէ մէքէզէ վաթըլ օլմագաղը,
մահթիլլէսիլլէ քէշֆ օլունմագըրըն
ալալամըշ տուր, զիրա, պուլնա հա-
գաթիլլէ վէ քաթիլլէյի էօմրիւն-
տէ էմալի նամէպուրգ, վէ թէ-
համիլլ օլունմագ պիր իթթիլլէրա
կիրիլլէր օլան պիր զալթը միւհմէ-
րէմ, մուհաթալիլի հուգուղը շիլլէ-
թի իլէ, տէվլէթին պիր մէքէզիլ ա-
տալլէթիլլէ վէ պիր վալիլի վալաշանընա
միւրաճաթիլլէ յիլէտիլի հալտէ, պու-
կիւնի կիւնտէ պիւրա մուհաթէմէ, վէ
հիւ պիր մուսլէլլի գանուլիլլէ ինրա
օլունմագաղըն, օ ճէլէ սէն մահպուս-
տա եալթ, հաղըրտա պու հալ խա-
յըրը տըր» ճէլիպընըն վէրիլլէյի,
տօղ ուսու զարալիպ նէվիլլէն տիր,
նիճէնիճէ զէվալլըր, վէ զալիւմ քէ-
սան եւիլլիւտէն հաղարէթի ուղրա-
եանլար, նիլաթըն խաթիճիւտէ օլա-
րաղ, բէրիլան օլուպ իթմէքտէ, վէ
տէվլէթ խալիլլէր իշին ինտա վէ ին-
չա օլունան մահպուստանէր, պիր
թագըմ գուգու կիպի հալիւմ առէմ
լէր իլէ տօլմագտա տուր :

Մէմալիլի մահպուստան կիւն պէ-
կիւն թարաղըր վէ թէգատտիլլէն
էզճան ու տիլ շալըրըրըր վէ մէր-
քէզիլ իսթիլլէրալթը պուլունան Պապը
Ալիտէն, տայլիւմ վալլէրտէն թա միւ-
տիլլէրէ վաթընճանա գատար, պիւրա
մուհաթէմէ հիւ պիր վաղըթ, պիր
ֆէրտիլլէ մահպուստէ իլգա օլունմագաղ
թէլէքիտէն թէնպիճ օլունմագտա ի-

քէն, սատրգ թէպաւանքն թէշվիգ վէ մուհաֆազաւսը իլէ, տէվլէթին շան ու շէրէֆինին թէզայիւտ պուլմասընա չալըշըմազտէ իքէն, մէմուրիյնի մու- ազղամանըն թուլթուպ կիթմէքտէ օլ- տուզլարը չու էսիլի վէ մուզլորը մէպէք սէպէպիւտէն աճապա նէլէր վէ նէլէր վուգուա կէլմէքտէ տիր . . . :

Պիզ պու կիւն վուգուաթը հազը- րէտէ, Սիվաա վալիսինին թէտպիրին- տէն վիճուտէ կէլէն վէ տահա պոււն- տան պէօյլէ կէլմէսի միւմքին վէ թա- պիի օլան պիր միսալի էսէֆամիզի թա- րիֆ խտէրէք, էպիսայը վաթմանըն ա- տուլի էքպէրինի տիւնեայէ իպրազ, վէ վաթմանըմզըն շանընա խալէլ կէ- թիրէն պիր մատտէյի միւհիմմէյի էհ- լի միւթպէանըն նազարընա հէվալէ իտէլիմ :

Երին Գարահիսարը շարգըտա պու- լունուպ, վէ Թադէոս աղանըն վու- գուաթը մաալիւմէսինտէն քէսպի ճէ- սարէթ իտէն պիր թագըմ Իսլամ տէլի- գանլըլարը, թարիխի մէքթուպտէն 12 կիւն մուգատտէմ, մահէլլի մէզքիւր- տէ պուլունան պիր գաշ Հայ չօճուգ- լարընա, պիթթէսատիւֆ, քէնտիլէ- րինէ սիկարա վէ թիւթիւն վէրիլմէ- սինի ճէպրէն մաթլուպ իտէրլէր : Օլ հէնկեամտէ չօճուգլար թիւթիւն իշ- մէք ատէթլէրի օլմատըլը հասէպի իլէ, մաթլուպարընա մուվաֆֆազ օ- լամայաճազլարընըն իթայի ճէվապէ- րինտէ, պէյնլէրինտէ տէրազապ պիր միւհաթէն հուսուլէ կէլիլ վէ նիհա- յէթ իւլ էմը, «վալ, պու կեալուրըն իմանըմզա սէպիթ ու հազարէթ իթ- տիլէր» հէյէճանը իլէ, մէրգուման տէ- լիգանլըլար, Հայ չօճուգլարըն թու- թուպ մահպէսէ իլգա իթտիրմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, պաղըլարը սա- վուչու վիլմէսինտէն, եալընը պիր նէֆէր գէվալը չօճուգ, ճէպպար եհ- տի իլէ, սահիհէն մահպէսէ իլգա օ- լուր, վէ հալէա 12 կիւնտէն պէրու- օրատա պէքլէմէքտէ տիր : Վէ պու խուսուստա թապիի պիր շէյ տիր, Սէ- րիճէնեան կիպի պիր զաթը միւթէպէրին հուգուգու պիլա մուհաթէմ Սիվաա վաթիսի նէշտիւտէ վալիմալ իտիլտիլի թագալիտէ, արթըգ էօյլէ չօճուգլա- րըն սէօլիւմի օլուր, պու ալէմտէ պէնիի ատէմ, պիր պիրինտէն հէր էյի վէ ֆէնա խուլլարը թահսիլ իտէրէք, եալամադտէ իքէն, նասըլ օլուպտա, Գարա հիսարըն տէլիգանլըլարը, քէն- տի միւտիլլէրինին, վէ պիր մէրքէլի ատալէթ ատտ օլունան վալիլին թալըր ու հարէքլէթինտէն իպրէթ ալմասըն- լար, նասըլ օլուպտա, վաթմանըմզ թէսաիւպ թօթուլարը իլէ միւլլէմմա օլմասըն վէ պիլիմ իսթիգապալըմըլ ուֆուլտէ, կիւն պէ կիւն գարարըպ կիլմէճէ կիւլ թուլթմասըն . . . :

Միւհէլլիֆ, էկէր Կիրասոնտա պու- լունուտէլունուգ հայի, անլըլէ թաթ- պիլի իթմէքլիկէ թէշվապիւս իթմէք, տօղլունուտ պիլ պուրատա պուլունան էհալիի Միւսիլմէյէ, տայիմա թէշէք- քիւր իթմէք ճայիլ տիր, վէ պուլունն սէպէպի իտէ, մահէլլիմիլ խալըլընըն հիւսնի թապիլյէթի վէ գայրէթի վա- թանիլլէ իլէ մէշուֆ պուլունմասընա : Պու կիւնլըլտէ հէրքէն քէնալի զիհ- նինի, տէվլէթիմիլին իսթիլաշաթը հալինէ սարֆ իթմէքտէ օլտուգու- տան, էթթէտէ պէրուտէ րունիւմայի գուհուր օլան վուգուաթը նահէմիւ- րէյէ, տօղլունուտ աշալիլի Միւսիլմէ պիլիլտէն զիլատէ, թէհասիլի իթմէք- տէ տիր :

Հաթթա, կէշէնլէրտէ պիր միւհա- սիպէթ իլէ, իւլէմայի մահէլլիիտէն օլուպ, վէ 70 եալընտա պուլունու- ղու հալտէ, ճիւմէմիլին հիւսնի նա- զարընա լայըգ օլան Խօճա Մուսթաֆա էֆէնտի, Իսլամ տէլիգանլըլարընա իսթիլապէն «պիլի պուլունան մէմէ- քէթիմիլին նամուսունու շիքէսթ իթ- մէքտէն իճթիմապ իսթիլի» եօլլու կիւզէլ կիւզէլ նասիհաթլար վիլմիշ տիր : Էկէրչի մահէլլի սայիլտէն միւ- մայիլէյի Մուսթաֆա էֆէնտի, վէ էմալը շէյի Եադիլ էֆէնտիլէր կիպի սահիպի նիւսրէթ վէ վաթմանիլէր զէվաթըն նէսայիհի վէտէրանէսի կէ- րիւլէկէլտէ, մէմալիլի մահիւսնին, պիր թագըմ ուլլունուտ վուգուաթը տալիլիլլէ զայլէսինտէն արի գալա- ճաղընա ապա շիւրհէ եօգ տուր :

Միւհէլլիֆ, իզգէթ բաշա հաղրէթ- լէրինին, սայիլ պիր իշլէրինի պէեան իտէլիմ : Գարահիսարը Եարգ գարիլյէ- լէրինտէն էնտիրէս նամ գարիլյէտէ, զապթիլլէրտէն իլէրի կէլլէ, Սալիհ պէյ նամընտա պիր վար տըր : Մա- հէլլի մէզպուլուն իսլամ վէ իրիսթի- եան էհալիսի, արթըգ մէրգուման կէօրտիւքլէրի գուլում ու թէատտի- եաթա թէհամիլիլ իտէմէյէրէք ալէյ- հիւտէ մահպէրլէր իմզալարը, վէ վալիի միւշալիլլէյի հաղրէթլէրինէ թագաթիլ իլէ իլթիքեա իտէրլէր : Վէ մէրգուլ միւշալիլլէյի հուգուրունա չըգարըլըլընտա, կէօթիլիւն էրմէ- նի մէրիստապընա տա, պուլուն էնտի- րէս էհալիսի իլէ պարըշտըրըն տէլի էմը իտէր, վէ միւհէլլիմիլ մալէ միւհա- տուլունուտան, մէրգուլ պիլա միւհա- զաթ գալարազ, վէ տահա զիւտտէ աշքեթմ վէ տարաթ սաթարազ, երինէ գարիլյէտէն տէմէր, Կոսթըլ քի մէր- գուլմաթըլըլ ֆէնալըլարըն հիքեա- յէսինի, եաղընտա, Մասիստէ օգու- եաճազընըլ տըր : Իլթէ, պու օ հա- ճի իզգէթ բաշա հաղրէթլէրի տիր քի, պուլունան շէնտ մահ մուգատտէմ, խալգ թարաֆընտան ալէյիստէ թէ- շէքթի օլունմուշ օլան պիր ատէմէ, պու եօրտա հիւսնի մուհաթէն իթտիլի հալտէ, Թադէոս աղայը իսէ, նիդամա- լթ տէվլէթէ միւզլիլի օլարազ, պիլա մուհաթէմէ, մահպէսէ աթար, իմալի, միւհէլլիֆ, պու մէքթուպուլունուտ ճէ- րիտէնիլլին էն եաղըն նիւսիսիստէ տէրճ իլէ, հիւքիւմէթի Սէնիյիլլէնին նազարը տիգաթ վէ մէրհամէթինի տալլէթ իլլէմէնիլի ըհճա իտէրլէր :

Գէմալի էսէֆ իւզրէ սէօյլէրիգ քի, հաճի իզգէթ բաշա հաղրէթլէրի ա- լէյիստէ, տայիմա ողլայըլ վէ թէ- շէքթի սէտալարը իշլտիլմէքտէ իքէն, Կանդիլ աղարը կիպի պիր զալըմըն, վէ պիր տէվլէթ մուլինի զապա, վէ պիր վաթմանը իսարապ իսթիլինին, նէշտիւ- տէ իթիպար, թէհասիլ, վէ հիւսնի թէվլէճճիւլ վէ իլթիմապ պուլունա, մէքլիլ թէշէքլէրլէրին էհէմիլլէթի- նի արթըլըմուտա իլէն, մէրգուլմ- Թադէոս աղանըն, օ եօրտա, վէ էօյլէ պիր տիր իլթիլիտէ մէպիլ, պիլա մուհաթէմէ, վէ նիդամաթ տէվլէթէ, վէ հէր ատալլէթ վէ հազգանիլլէթէ մու գայիլ օլարազ, մահպէսէ իլգա ի- սիլլէսի, արթըգ պիլթիւն պիլթիւն շիւրհէմիլլէ մէյտան վիլմիշ տիր : Իմ- տի միւլթիլլէ իլլին, պիրինի տէրէճէ- տէ էհէմիլլէթիմէն պուլունան իսլա- հաթ, իսլամուլլահէն սէլամէթի իլլին, նիդամաթ տէվլէթին թէհամիլլէ իմ-

րասընա հիմմէթ պուլունմուտ օլաճա- ղընտան, պու խուսուտա իւզլէրինէ, խա- լիսանէ վէ աճիլանէ, Պապը Ալիինին նազարը տիգաթ վէ մէրհամէթինի տալլէթ իտէրլէր :

Հա թիւրքի զաղէթապըն մուխ- պիրի մախսուսունտան ալարըլ թահ- րիւրաթ տըր :

Վիտին 1 օգոստոս
Ասաքիրի շահանէ Նիշ թարաֆըն- տան էմրի թէարրիլգիլէ պաշալարըլար, իւշ ֆըրգայի աքըրիէն Սըրպիսթանա կիրտի : Չարքաճը առաքիրինի թէշքիլ իտէն Հաֆիզ բաշա հաղրէթլէրինին գոմանտապընտա ֆըրգա, յուլիս 29 տա Կրամատան կիրիւպ, Տէրպէնտէ տօղլու իլէրուլմէքտէ իտի : Տիկէր իքի ֆըրգալար, պիրի իքինի օրտուլի հիւսնեան միւշիլի Ահմէտ էյուպ բաշա հաղրէթլէրինին գոմանտապ, վէ օլ պիրի ֆէրիգ Սիւլէյման բաշա հաղ- լէթլէրինին գոմանտապ թահիլընտա պուլունուտալարը հալտէ, պիրինիսի Կրամատա գաբուսունտան յու- լիսին օթուգունուտ կիւնիւ Սըրպիսթա հիւսնու իթմիլլէր տիր : Տիւլմէն էվ- վէլա առաքիրի շահանէնին կէշիտինի սէտտ իթմէք իսթիլլէ իսէ տէ, թէ- լէֆաթը ալիմէ իլէ մէմէքլէթին իլէ- րիսին սիւրիւլիւշ տիր :

Ասաքիրի Օսմանիէնին Սըրպիսթան- տաքի երիւրիւնիլ իսարթա իւզլէրին- տէ տիգաթիլ նաղար օլունուտուլունտա Ապտիւլ Դէրիմ բաշա հաղրէթլէրինին բըլանը նաղարը հարապա բէք ալէա օլտուլուն ալարընտ : Սէրտարը միւ- շալիլլէյի, հէր քէնին շիմտիլէ գու- տար զանն իթմիլի իւզրէ, Ալէքսինաշ վէ Տէլիկրատա տօղլու երիւրիւնէճէք երտտէ, առաքիրինի Կիւրկուսովաշ իւ- ղէրինէ սէվգ իլլէմէքտէ տիր : Իշպու- ութմատ վէ աղըլլը ուսուլուն հարպի- ես իլթիլլէրապընա, Ապտիւլ Դէրիմ բա- շա հաղրէթլէրի Չէրնաբէֆին իսթիլի- ջեաթմընը թէրքլէ, Չարքալարաքի Սըրպ օրտուսունա մուալլէնթիլ եհ- թիլլէլիկէ մէճպուր գըլմազտա տըր, չիւնքի Չարքալար օրտուսու էկէր շէհրի մէքլիլուն թէրք իթմէք իսէ, մուհաթէն օլունմազ թէհէլլէքսինտէ պուլունաճազ տըր, վէ լաքին մէքլիլ օրտուսուն օր- ատան չըգմասընա միւշքիւլտիւր, գի- րա օ հալտէ առաքիրի Օսմանիէն մու- հարէպէ իթմէքլիլլին Սըրպիսթան պիւ- եիւք գըսմընը զապթ իտէճէք տիր :

Պունտան պաշգա, 1866 վէ 70 մու- հարէպէլլէրինտէ քէսպի մուվաֆֆա- գիւնէթ իլլէեհէն Բրուսիա ժէնէրալլա- րընըն բլանը մուհիպինէ, սէրտարը էքրէմ հաղրէթլէրի, Սըրպ գալէյալա- րընըն զապթը իլլին քիւլլիկէթիլ թէ- լէֆաթ վիլմէք լաղըմ կէլտիլլինտէն, առաքիրի մէքլիլ գալէյալար իւզլէրի- նէ սէվգ իթմէյիլ, զալիպա իսթիլի- ջեաթմ վէրիլլիլ շէհրիլլէրի վէ գալէա- լարը պիր թարաֆտա պըրազարազ, վէ պու սուրիլլէ գիւր օլունան շէհրի վէ գալէյալարտա պուլունան իսթիլաշ- ֆըլ առաքիրինի, մէվգիլլէրինի թէրք պիլլէ, մէյտանը մուհարէպէն կէլ- մէլլէրինէ մէճպուր գըլարազ, քէնտի- սի տալիլլի մէմէքլէթէ եիւրիւմէք նիւնթիլտէ տիր : Եւս սաթթա ժէ- նէրալ Չէրնաբէֆին գուլվիլլէի ճէսիմէ- սիլլէ առաքիրի Օսմանիէնին գարըլ- արտա պուլունմուշ օլմալը տըր : Վէ պէօիւր, պիր մուհարէպէնին գուլն- րի տաղըգա պէ տաղըգա պէքլէրիլ- մէքտէ տիր, վէ հիշ շիւպէն եօգ տուր

քի, պու մուհարէպէ սուրէթի գաթի- ետէ օլաճազ տըր :

Էկէր Ապտիւլ-Բէրիմ բաշա հաղ- լէթլէրինին հարպ բըլանը գաննըմ կի- պի օլուր իսէ, Օսման բաշա հաղրէթ- լէրինին խաթթը հարէքլէթի տէ շիմ- տիտէն ալիլքեար սուրէթիլտէ չըղըլլըլ օլուր : Օսման բաշա ապա Չարքալար իւ- ղէրինէ հիւսնու իթմէյիլ, հէր հալ- տէ Կուրկուսովաշ ճիւլարըլընտա գու- հուրա կէլմէքտէ օլան, վէ Չարքալար օրտուսունուտ հալինէ պիր գարար վի- րէճէք պուլունան մուհարէպէնին նէ- թիլլէրինի պէքլէեհէճէք տիր : Իճթի- մայտէն կէօրիւլտիլիլ իւզրէ, մէք- քիւր մուհարէպէ առաքիրի շահանէ հաղընտա խաթթըլը օլաճաղընտան, Չարքալարտա պուլունան Սըրպ գոման- տանը տէրհալ շէհրի մէքլիլլէրի թէրք- լէ, Չէրնաբէֆին օրտուսուլա պիր- լէլլէք իլլին տալիլլի մէմէքլէթէ կիր- մէքլիկէ մէճպուր օլաճազ տըր : Պիսա- էն ալլէյի Օսման բաշա հաղրէթլէրինին շիմտիլէ գաթար հաղընտա խաթթը- լը օլան էմրի թէտաֆիտէ տէվաթ իթ- մէսի հէմ էլլէքմ, վէ հէմտէ միւգթա- զի տիր :

Սըրպլըլարըն ալթը թապուրու տա- երիմա Պրէկովատա պուլունմազտա տըր : Կանցովանտա պուլունան վէ տիւլմէնի Պրէկովա մէվգիլլէրինտէն չըգարա- ճազ օլան առաքիրի շահանէ, շիմտի- քի հալ հիւսնու իթմէքմէք իւզրէ էմը ալթըլար տըր :

Պու աղիլ վէ միւտէպպիր թէտպիր շայտանը թահսին տիր : Պրէկովատա- քի Սըրպ մէֆրէքէսի Չարքալար ֆըրգա- ի առաքիրինէսին մէնտապ օլտուլուն- տան, հիյնի հաճէթտէ Չարքալար օր- տուսուլա պիլարապէր հարէքլէթ իտէ- ճէք տիր : Պիսան ալլէյի գուլվիլլէթի պիր մէվգիլ զապթ իթմիլ օլան մէք- քիւր մէֆրէքլէ իւզլէրինէ վազը օլա- ճազ պիր հիւսնու շիմտիլէ հալ պի- հուտէ օլաճազ տըր : Իմտի իճթիմալ տըր քի Կանցովա առաքիրի, Նիշ ֆըր- գաի առաքիրինէսին հարաքընաթըլ- լա եհնիտէն մէվգիլլէր զապթ իտիլլին- ճէեհէ գաթար էմրի թէտաֆիտէ պու- լունմազ տըր :

Հէր կիւն Տէրիստաթէթտէն Վիտի- նէ կէօնիլլիլլէր վիլուն իթմէքտէ տիր : Տէն պիր թապուր կէօնիլլիլ միւրալայ Հիւսէյին պէյին նէգարէթին- տէ պուլունարազ, սէֆինէ իլէ պու- րաեա վաթը օլմուշլար տըր : Պու կէօ- նիլլիլլէր էպալազ վէ մուհիմմաթլա- րընը ալարգտան սօնրա, եարըն սա- պաշալանը իլլիլ օրտուկեալընա սէվգ իտիլլէքմէք տիր :

Նիւմընմի օլան Կաղէթ տը Ըսթ- րազպուրիլ զաղէթապընտ օգունմուշ տուր :

Պէրլինտէն պիր չօգ զաղէթալարա եաղըլըլընա կէօրէ, Շարքըն աշվա- լը հաղըրէթլէրին միւշքիւլաթընը հալլ իթմէք իլլին պիր միւլթէթիլլէ գօնկրէնին թէշքիլլէ լաղըմէտէն օլտուլունա լաի- թալլիլլէ բօլիլլիլ տայիլլէրինտէ կիլմաթընէ իսթիլլէ օլունմազտա տըր : Պու պապտէ Ալմանիա հիւքիւմէթինին չըգարմազ նիւնթիլտէ օլտուլուն մու- խալիլլէթիլլէ, չու սօն վաղըլլարտա սիկի հալինտէ գալմաթըլ տըր : Պիսա- էն ալլէյի մէվգիլի միւգաթէրէնէ վազ օլունաճազ մատտէլլէրին շիմտիլտէն բըրկաթ իւզլէրինէ ալընմալը թալապ իտիլլէքտէ տիր : Պու գօնկրէնէ, Բա- րիլ աշտամմէսին իմզալաեան տէվ- լէթլէրտէն պաշգա, զիւտտէ էհէմ- միւնթիլլէրի պուլունան օրթա տէրէճէ :

տէքի տէլ լէթէրտէն պաղըլարը տախի տալէթ օլունաճագ տըր : Շարգ վու գուաթըլարընտան տօլաւը էն աղ միւ թէէտըր օլան բայիթախի, Պէրլին շէհ-րի օլտուղունտան, գոնկէնին իճթի-մաի իշին Պէրլին շէհրի իթթիեար օլունաճագ տըր :

Պու մալիւմաթըն սահիճ օլտուղու-նու պիլմէեիդ, հալ պու քի Լօնտա-նըն թալաթա զաղէթաթ տախի մէզ-քիւր հալաթաթըր ըրվայէթ իյէմէք-տէ տըր :

Ի Լ Ա Ն

Մատաթը, էն 21թ 150, ֆիյ 162 1/2 72
Մատաթը, էն 1 1/2, 10թ 250, ֆիյ 142 1/2
Ինճէ ամէրդան, 10թ 150, ֆիյ 53
Սալաթը, 10թ 100, ֆիյ 47
Սարըզըլը բաւուգ պէզի, էն 3, 10թ 25, ֆիյ 13
Սարըզըլը բաւուգ պէզի, էն 2 1/2, 10թ 25, ֆիյ 10
Սարըզըլը բաւուգ պէզի, էն 2, 10թ 50, ֆիյ 7 1/2

Սուսթա, գըլլէ 300, ֆիյ 9
Թապաթը չիվիսի, գըլլէ 5, ֆիյ 13
Տիպ չիվիսի, գըլլէ 50, ֆիյ 15
Ալէս գըլ, գըլլէ 300, ֆիյ 40
Օթ գըլ, գըլլէ 500, ֆիյ 6

Մէֆուշաթ իշին ալընաճագ օլան պա-լէտաթ մուհարըր էշեա ֆիյի միւրազգամ-լարը, վէ մէճաթի երկրորդ պիւր պուշուգ հիսաթըլա, թալիսի իւտէթիտէ օլուպ, իշպու շէհրի թէմուղուն երկրորդ ալըն-ճը բաղաթ իթթիսի կիւնիւ, դարաթըր գա-թիսի վիլիկէնկիւնտէ, թէնդիլ իլէ իթայէ թալիս օլաթըրըն, եշվի մէզքիւրէ գա-տար, խալիսէյի խաասա մէճիս իտարէ-սինէ կիւնիւրէ :

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

ՄԵՄԼԷՔԵԹԵՆ

Պիւքըն, 3 օգոստոս

Բուսիսնըն տըրլուաթ մէմուրու, իթի-մատնամէսին բըրէնէ թագաթի իյէտի :

Ճիլմէնը հիւքիւմէթի, Մէմէքէթէյն իտարլի իլէ թիճարէթ աշտնամէսի աղտ իյէմէեթ արգու կէօթէրտի :

Միլլէթ մէճիսի, միւտիւրաթ սաղաթա-տան միւսիւ Լազօվարի վէ Պէրլին օլ-Գօթմաթիօրի վէ Մաթօրէսիւ վէ Գըրէշիւ-լէս օլ Պարը վէ Թէօթօր Բօշթիլի մու-հարէմէն շէքմէն գաթիլէն դարաթ վէրտի :

ԷՍԶԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՆԵ

Սաաթ 2 սաաթ աշըրը 12 շըւ 35 րը :

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՀՄԱԳ ՏՕՍԹՏԱՆ, ԱԳԼԼԸ ՏԻԽՇՄԷՆ ԻՅԻ ՏԻՐ :

Պիդ օն ալթը սէնէտէն պէրու, միւ-լէթիմիլ իշին, հէր ճիհէթլէ կէրիտէ պուլունմագտա տըր, ճէհայէթտէ պա-գըր գալմագտա տըր, պու կիտիլին սօնու խարապիլյէթ տըր, պիլիւմ իշին պի-լինճի տէրէճէտէ էհէմիլյէթտէն պու-լունտան շէյ, անճագ վէ անճագ լաեթը-լը մէքթէպլէր տըր, ուլում ու ֆիւ-նուն վէ մալիւմաթ թահսիլի տըր, տէ-յի պաղըրմագտա օլտուղունաղ կիպի, խալլի վագըթտան պէրու իսէ, պիւր թագըմ ճահիլ, միւրթէքիւ, վէ խա-յին վէ եալանճը զաղէթաթըրըն, խալ-գըն ախաթընը պօզմագտա, էհէանը-նը թախտիլ իթմէքտէ, տօղրու թա-լիքիլին շաշըրթմագտա, էսկի վէ եէնի պիլիսիկիլն ունութտուրմագտա, վէլ-հասըլ խարապիլյէթի գուեռուտունու գաղըմագտա օլտուղուն տախի, հէ-ման հէր կիւն նիտա իյէմէքտէ, վէ

խալիսէթի քեամիլէմիլիդիդաթընճա, էնպիլի միւֆիտ նասիհաթըլըր վիլըրէ-ք, մէզքիւր թարիգտէն, վէ մէրդուման միւրթէքիւլէրտէն վէ ճահիլ լիւրտէն սագընտըրմագլըղա շաշըմագտա տախի :

Պիդ իմ պու միւրէպպիճէ, բէյղամ-պէրճէ, բէտէրճէ, էվլատճա, վէ գար-տաշճա օլան, վէ պէհէրի պիլըր ին-ճու վէ էլմաս գըլմէթիստէ պուլունտան իթթար վէ նասիհաթըլըրմըր, անճագ երկտէ վէ պիլտէ պիւր քիշի տիլի-լէյիպ գըլմէթիլնի պիլիլի վէ իթթիֆա-տէ իյէմիլ, վէ էքսէրիլյէթ, վէ ալէլ խուսուս քէնտիլէրի ալիմ դանն իտէն ճահիլլէր, վէ իմաստսիլըղտան էօ-թէյէ կէշէմէմիլ պուլունտան տէլիգան-լըլարըն իսէ, էհէմիլյէթ վիլիպ տիլի-մէտիլէրի շէյլէ տուրուն, քիպը ու հասէտ վէ էնանիլյէթիլինտէն նաշի, հէր սէյլէտիկիլի, ին ղըտտըր իճրա իթմէքիլիկէ, վէ պիլի տիւլմէն, վէ ա-սըլ միլլէթ տիւլմէնլէրին տախի, տօթ Նաղաթըլա պագմագլըղա հիճապ վէ ինսաֆ իթմէմիլլէր տըր :

Հալպու քի տօղրուղա հիշ պիւր վա-գըթտա զայպ օլմագ վագըթ կէշտիքճէ հէր հագգանիլյէթ զահիլէ չըգար :

Էսէֆ վէ իթթիսար իտէրէք սէյլէ-րիլ, վէ հէր էհիլ տիգգաթ վէ սահիլպ ինսաֆ տախի շէհատէթ իտէպիլի քի, պիլ շիմիլյէ գատար, միլլէթճէ հէր գանդի շէյտէ պէնաթէ էֆըրար վէ իտտաա իթմիլ իսէք, քեաֆֆէսիլին տախի իտայթը վէ թաաթիգի, վագըթ սայէսինտէ կէօրիլիլ տիւր, լաքին, խալլըմըլըն ճահիլ թագըմը, եինէ իտալ թմէմիլ տիւր, եինէ նէտամէթ կէթիլմէմիլ տիւր, եինէ աղլընը պաշը-նա ալմամըշ տըր, վէ եինէ իսալը հալէ միւպատէրէթ իթմէմիլ տիւր, նասըլը պու տէֆաթի Լիվիսմիլն մէսէլէսի իլէ, Դալգասիա մէսէլէսի տախի, գաթ էն տէր գաթ պուլուն թաաթիլ իլլէմիլ, վէ, հէյ վահ, թէհիլ եէրտէ միլլէթիմիլ ին քէսըր նամուսունա, վէ մատտի վէ մա-նէվի գարարը քիւլիսինէ սէպէպիլյէթ վիլիլիլ տիւր :

Պու իքի մէսէլէտէ տախի, պիլ պիւ-թիւն գուվ վէթիմիլլէ, եալան տըր, զէրէճէ ասը վէ էսասը եօգ տուր տէ-յի, պաղըրաթ, չաղըրաթ, բարչա բարչա օլտուգ : չօղլար ասը էհէմիլյ-յէթ վիլիմէտիքտէն պաշա, կիւնա միլլէթիմիլլէ պիւր խիւնանէթ իտիեօ-րուղ կիպի, ֆաթ ու զէմ վէ սիթէմ-լէր իթմէկէ պաշաթըլար, վէ պիւր թա-գըմ տիւնեատան պէխապէր, եալան-ճը վէ միւրթէքիւ պատալար, զաղէ-թաթըլըր էլլէրինտէ պիւր ալէթ իտիպ, վէ խալպտան չօղլարըն ճէհալէթիլնի պիւր կիւզէլ ֆուրսաթ աաթիլյէթէք, Աղը, Հայրենիք, վէ Հայաստան, վէ պունա միւմասիլ պիւր թագըմ, հէրքէ-սին գուլաղընա խօշ կէլիլ լուղէթլէր իլէ, զագէթաթըլըն տօղրուրմուշար, արգա արգաեա, վէ գանն իտէրիլ քի, իլլէրինտէ պիւր նէվի շիւքէթ թէշքիլ իթմիլլէր տիւր կիպի, ճիւղի պիլըր ֆարդըր իլէ, պիւր պիլի եաղաթը-նը թէքէրիւր իյէլիլէք, իլալլէր եաղաթըրմըլար, լիւրաթ գաղանմըլար, օրթալըլը ալթ իսթ իթմիլլէր, զիհն-լէրի գարըլտըրմըլար, չօղ էլի պօշլա-րըն, պիւրթիւն պիւրթիւն ալաթալըղա սաթմարընա սէպէպիլյէթ վիլիլլէր, չօղլարըն իլլինտէն կիւնիւնտէն սօնիլ-մուշար, միլլէլի սայիլէնին իթթիհա-սընը իլլէրիմիլլէ տալլէթ իյէմիլլէր, Բուսիստա պուլունտան Հալաթըլը ա-լէյհիլտէ շիւքէլէր վիլիլլէր, թէհ-

լիլլէր տալլէթ իթմիլլէր, վէ հէվի սինտէն զիւտտէ էսէֆ օլունաճագ եէ-րիտէ շուտուր իլի, պիլ տէօրթ երկզ սինտէն պէրու, թէպատաթ պուլուն-տուղունաղ ալլիլլէրին, սատաթաթ ճիհէթիլլէ, հիւնիլ թէվէ ճիւհիլ վէ էմ-նիլլէթիլին գաղանա կէլիլ օլտու-ղունաղ հալտէ, պէյլլէ պիւր գաշ նէֆէր աղըլըլ : ինսաֆսըլ վէ մէրհամէթիլի զաղէթաթըլարա ալտանարագ վէ գա-րըլարագ, մէզքիւր հիւնիլ թէվէճ-հիւհ վէ էֆիլիլթի տախի լէքէլէնտի-միլլէր տըր :

Վագատա պիւր գաշ ճահիլ վէ ուլման-մաղ զաղէթաթը իլէ, եալմըլը պիւր գաշ պին նէֆէրտէն իպարէթ պուլունտան ճահիլ խալըն, մէզքիւր հարաքեա-թը նահէմիլտէսի վէ թէհիլլէքէլի թէ-լաշը լէքէ վէ գապահաթը, թէքմիլ պիւր պիլ կիւնահ միլլէթէ ինսաա օ-լունամագ միլլէթիմիլլին աղըլ վէ քեա-միլ գըսը, էյլլէ պիւր պաեաղըլըլը վէ ահմագլըլը, հիւ պիւր վագըթ գա-պուլ իթմէմիլ տիւր վէ իթմէլ, լաքին, չիլ չարէքի, մէսէլի մէշհուր տուր, սինէքտէ պիւր շէյ տէյիլ էմմա, միտէ պուլունտըրը, ֆէհիլաթնճա, մէրդու-մանըն պու հալ վէ հարէքթիլլէր տա-խի, պիւր ֆէնա իպարէթ վէ նիւմունէ մագաթնտա, թարիլլէր վէ գուեռու-լարա կէշիլ տիւր, հէր միլլէթ, հէր տէվլէթ, վէ պիւրթիւն տէմ իշիթմիլ վէ կիւլիլ տիւր :

Պու ճահիլ զաղէթաթը, վէ ճիւրա ինանմագտա օլան ճահիլ խալը, հիւ տէյիլ իսէ, արթըլը պիլիլ սօն վէ սի-թէմաթիլ իթթար վէ պէնտիմիլ իլլէ-րինէ, զաֆէթ յօղլունտան ուեա-նըր կիպի ուեանարագ, վէ զաֆիլ պու-լունապ տա ալտանաթըլարընը, ալէ-նէն իլլար իտիլ վէ թէօլ պէլլէր տէյէ-րէք, թէպըլլէյի զիմէթէ միւսարա-աթ վէ միւրաճաաթ իտէճէք եէրտէ, կէօղլէրին թուճու օ գարղա զաղէ-թաթըն կալաթընա տահա զիւտտէ պիւր եէմ վէ պիւր էյլլէնճէ օլարագ, հէմ նատիլ իլ էմալ սուրէթտէ պիլլէ հա-գարէթլէր, վէ նանքթօրճէ մուալլէ-լէրէ ճիւրաթ իթմիլլէր, վէ հէմտէ, կէօղլէրի պաղըլ էսիլլէր կիպի, էօն-լէրինտէ գաղըլըլ օլան գուեռուլարա, քէնտիլ ըրգալարըլա տիւլմէկէ գօշու-մուշար տըր, վէ էօթէտէ պէրունտէ, վէ քիլիլլէրտէ թօրլանարագ, պիւր թա-գըմ, նիլալմաթ վէ քէմալլէթ, վէ պաթուսուս էմիլ պատիլլէթ մուղայիլ ճէմիլյէթլէր թէշքիլ իթմիլլէր, մու-ղիլը նութըլար սէյլլէթմիլլէր, կէօթէ-րիլլէր իլլէմիլլէր, բէք խալթարէնիլլէր մէ-գալաթտա պուլունտալար, վէ տիւն-եաեա, տահա զիւտտէ կիւլիլնճ օլ-մուշար տըր :

Պիդ օլ ճիհէթլէ, քէնտիլլէրէ, հագգ-լը օլարագ, պիւրաղ զիւտտէճէ սի-թէմ իլլէմիլլէր տիւր տէյիլ, աաթթա զա-գապ կէլիլլէր, իսմիլլէր վէ ճիւմի-միլլէ լանթիլլէր օգուլունալար, վէ հաթ-թա, էօթէտէ պէրունտէ, ճէմիլյէթ-լէր իլլինտէ, վէ ալլէլ խուսուս Դալաթա քիլիլլէսի ճէմիլյէթլէրինտէ, պիւր ա-լարըլ քէնտիլլէր պիւրթիւն պիւրթիւն զայպ իտէրէք, վէ աղըլըլարընտան չը-գան լուղըրտըլարը գուլաթըլարը իլլիթ-մէյիլլէր, տէյիլլիլմ . . . սէյիլլիլմ . . . վէ հաթթա էօլաթիլլէլիլմ, տէյիլ պաղըլ-շանթար պուլունտալար տուր, վէ պուն-լարը պիլիլ իլլին պիւր ճէղա վիլիլլէ-լիլլէր մագաթնտա թուլմուշար տըր : չօղ էլիլ, չօղ էլիլ, հայտէ պիւր տա-

գըղա իլլին, պիլ, քէնտիլլէրին եան-ըլ անլալիլ օլտուղլարը կիպի, պիւրաղ սէրթէ լիսան գուլունմըլ օլալըմ, վէ մէզքիւր հիւտտէթէրինէ միւսթահագգ սաեթլալըլ : իլլին, իլլէ շիմիլ հէր շէյ մէյտանա չըգաթ, մէզքիւր զաղէթա-լարըն քիւմիլլէն եալանճը վէ միւրթէ-քիպ, վէ խալլին, վէ միլլէթ տիւլմէնի օլտուղլարը, վէ պինալէն ալէյ, քէն-տիլլէրինտէ, չօնուգ կիպի ալտանմըլ պուլունտուղլարը, հիւ պիւր էօղլիւր գապուլ իթմէլ սուրէթտէ անլալըլար, թէհիլ եէրտէ միլլէթիմիլ լէքէլէնտի, ճիհան իլլէրիմիլլէ կիւլիւ, իմտի, էկէր քէնտիլլէրտէ, աղաճըլ շան ու շէրէֆ վէ հուղուղ զայլլէթի վէ տույ-ղուսու վար իտի իսէ, մէզքիւր քէն-տիլլէրի ալտատարագ, վէ սագալ վէ պըրգըլարընա կիւլլէրէք, հէմ բարա-լարընը ալըլ, վէ հէմտէ տիւնեաեա կիւլիւնճ իլլէյիլլէն եալանճը զաղէթա-լարա նէ՞ եաթալար, ՄԱՆԷՎԻ սու-րէթտէ, նէ՞ ճէղա վիլիլլէր : մէկէր-չի, հալէա, պու կիւն վէ պու սաաթտա տախի, կէրէք լիսանն վէ կէրէք թահ-րիլլէն եալաթըլարըլ էսասըլ եալան-լարը վէ իթթիլարըլ տիլլէմէքտէ վէ օգուլունապ, վէ էհէմիլյէթ վիլիլլէ-տէ տէյիլլի տիլլէր :

Պինապէրին, պիլլէ կիւնէնէրէք հա-գարէթլէր իթմէքիլիլ ճայիլ կէօրէն ճահիլլէր, շու քէնտիլլէրին, էյլլէ չօ-նուգ կիպի, ասըլ աստարը օլմանն եալանլարա, պէրի թարաֆտան, պիլ քէնտիլլէրէ, պիտտէֆաթ, խալիսէթ իլլէրէ, իսապէր վիլիլլէր իլլէն տախի, կիտպտէ ալտանմըլ օլտուղլարը իլլին, քէնտիլ քէնտիլլէրէ, նէ՞ ճէղա վիլիլլէ-րէ, նէ՞րէտէ, վէ քիլիլլէ հուղուրուն-տա, պիլլիլ հագգըլըլ վէ տօթլու-ղունալու թանքարագ իլլար իթթի-լէր վէ աֆվլըլ տիլլէր : մէկէրչի պու եօլտա պիւր պիլիլլէր ալտանըլ վէ քիւլիլլէրիլլին, տիւնեա մուլաճէհէ-սինտէ ճէղալըլ գալմաթը, պիլլաթ քէնտիլլէրէ սօրարըլ, վէ քէնտիլլէր տէ, քէնտիլ վիլիլլէրտանըլ (Խղճմանը) սօրսունլար, հագգ մը տըր, ըվա՞ մը-տըր, վէ աաալլէթ իթթիլաթընտան մը տըր : (Տէվաթի)

Ալըրըլըլ մալիւմաթա կէօրէ, իսէ-եալաթ վէ արգու շարապըլա մէսթուն պուլունտան քէսանտէն պիւր իքի երկզ քիշի գատար, հալա քէնտիլլէրի իս-քեաթ իտէմէտիլլէրինտէն, վէ զանն իտէրիլ քի, զօր իլէ եալանը սահիհէ թէպիլ իթմէք նիլլէթիտէ պուլուն-տուղլարընտան, տիւնքի կիւն Բաթ-րիք հաղըթլէրինէ կիտէրէք, Դալ-գատիա հագգընտա մալիւմաթ իս-թէմիլլէր, վէ նիհայէթ հիւ պիւր շէյ պուլունտալարըլ ճէվապընը ալարագ, մահսուն վէ մէյուս կէրի տէօմիլլէր տըր :

Մէլուն տուրըլ օլ միւֆտիլլէր քի, պէյլլէ գէվալը խալըլ թահիլլէ իթ-մէքտէ տիլլէր :

Միլուն Հայաստանիտէ օգուլունալար տուր :

Միլ հաղըրըլում են Կ. Պօլսիյ, որ իղ-միլլէան Մատթէոս վարդապետը (այժմ եպիսկոպոս) կամուրջ է մեր դէմ դատ բանալ, բայց երևի մարդաօրիւնութիւնից և կամ աղագաթիւնութիւնից դուրս հրաժարիլ է այդ բարի դիտաւորու-թիւնից, մանաւանդ երբ իմացիլ է, որ իբրև մեր թղթաւորից պ. Փորթուգալ-եանն է : Այժմ մենք ենք իրան հան-

Մէջքիւր գումրանեալարըն աճէնթ օտու.
 Կ. Ռ. ՍՈՒԱՆ